

Marcus 13, 14-27 Sefanja 1,14-2,3,
Bergkerk 25 november 2018
Voleindingszondag, eeuwigheidszondag.

‘Gedenken is doen’

Verleden week ben ik - tussen alle sinterklaasdrukke in - even op de markt in de binnenstad.
En bij het verlaten daarvan zie ik - bij toeval - op nummer 31 van de Hof
een gevelsteen, en ik lees:

‘dit huijs is goet ende bequaem het paradijs is sijnen naem’ 1608.
‘Een bekwaam huis’, dat zal wel zoiets betekenen als
goed gebouwd, stevig, een veilig huis.
Maar het is de naam: ‘Paradijs is sijnen naam’,
wie een bekwaam huis mag bewonen kan zich in een paradijs wanen.
My home is my castle is hier: mijn paradijs.
Ik juist die dagen ben ik heel erg bevangen door de beelden en de berichten
van het stadje met diezelfde naam: Paradise in Noord-Californië.
Verbrande auto’s achter gelaten door vluchtende mensen,
eindelozes heuvels zwartgeblakerd,
contouren van fundamente van een huis die zich aftekenen in het as.
Tienduizend huizen weggevaagd door het vuur,
27 duizend mensen hebben hun ‘bekwaam huis’ verloren.
Op de websiet van de gemeente ‘Paradise’ lees ik van de vrijwilligersdag, en van de
Dutch Oven Cook –Off gehouden op 22 september.
Alles verdwenen, ‘Paradise lost’.

De beelden die de profeet Sefanja in de godsspraak krijgt aangereikt
doen niet onder voor dit beeld:

‘Ik zal alles van de aardbodem wegvagen’ zo luidt de godsspraak van de Eeuwige.
Duisternis en dichte damp.
Bloed wordt als stof verstrooid.
En nu: honderden zijn in Paradise nog steeds vermist.
Meer dan tachtig doden zijn geïdentificeerd.
Ik kijk naar de gevelsteen op de Hof.
De beelden van de teevee spoken door mijn hoofd.
De tekst van de profeet en van het evangelie, er is niets nieuws onder de zon.
De week daarvoor werden we bepaald bij de poel van verderf
die we ‘eerste wereld oorlog’ zijn gaan noemen.
‘Wanneer jullie horen van oorlogen en oorlogsgeruchten,
laat je dan geen angst aanjagen. Dat alles moet gebeuren,
maar het is nog niet het einde’
staat er iets eerder in het 13^e hoofdstuk naar Marcus (vs 7).

‘Laat je geen angst aanjagen’,
want daar gaat het in beide bijbelse apocalyptische teksten uiteindelijk niet over.
Ook al zal er angst zijn, zullen mensen verkrampen.
Uiteindelijk gaan die teksten om iets anders.
Namelijk om waakzaamheid.
De mensen in Paradise hadden soms maar enkele minuten om weg te komen.
Veel ouderen lukten dat niet.
In de Marcustekst worden zwangeren en zogenden genoemd als kwetsbaren
omdat hun vlucht wordt bemoeilijkt.
Er is grote waakzaamheid geboden.
Het gaat om het direct antwoorden op de dreiging.
Verder overleg is onmogelijk.

Kom direct van dat dak af.

En 'hun zilver en hun goud kunnen hen niet redden'.
Kapitale villa's rondom Los Angeles vatten ook vlam,
rijkdom is geen muur tegen dit geweld.
Wat geldt is de waakzaamheid dus.
Jezus en zijn discipelen leven hun missie in een roerige tijd.
Van benauwenis, onderdrukking, van machtsbeluste heersers
over de godsdienst en de belastingdienst.
Weest dus op uw hoede.
Er komen ándere tijden.
De tempel is verwoest maar de Messias zal komen.
Daarom is de tijd van vernietiging niet eindeloos,
ze zal worden verkort zodat zij die uitgekozen zijn zullen worden gespaard.
En in Sefanja heet het

'1 Kom tot jezelf en kom samen, schaamteloos volk, (...)
3 Zoek de HEER, allen in het land
die nederig zijn en naar zijn wetten leven,
zoek rechtvaardigheid, zoek nederigheid:
misschien blijven jullie dan gespaard
(*vinden jullie een schuilplaats, worden jullie verborgen)
op de dag van de toorn van de HEER.'

Het decor van verschrikkingen waarin mensen toen en nu leven
is niet het laatste woord.

De hoofdrol blijft voor het leven, het overleven, het verdergaan van het leven.

3 Zoek de HEER, allen in het land
die nederig zijn en naar zijn wetten leven,
zoek rechtvaardigheid, zoek nederigheid:
misschien blijven jullie dan gespaard

Dát is het laatste woord!

Het valt mij moeilijk positief, vol vertrouwen naar de toekomst te kijken.
Eerlijk is eerlijk: de grote verschillen tussen machtigen en onmachtigen,
tussen de winnaars van de schaalgrootte en de dienstknechten van de 24uurs-economie,
de voortgaande verloedering en plundering van onze planeet ...
het stemt me niet hoopvol en velen met mij kijken met angst in het hart
naar de snelheid waarin het menselijk ras zich - welhaast onbekommerd -
de aarde toe-eigent.

Maar zegt mij vanmorgen de Bijbel – dat is slechts het decor.
De mensen worden geslagen, de tempel is verwoest, de angst regeert.
Maar uiteindelijk staat daar een geborgenheid tegenover.
Geborgenheid die mij, die ons wordt aangezegd door een groepje
dat zich herkent in waakzaamheid, nederigheid, gerechtigheid.
Verzameld uit de vier windstreken.
Dat groepje komt bijeen om tégen het vlammeende en duister decor in
zich te verzamelen rondom een tafel van solidariteit en van gedeelde verwachting.
Een kring van gedeeld belijden dat in die mens van God, Jehoshua - hij die redt -
de dood niet het laatste woord heeft.
Dat het paradijs nog niet verloren is, 'paradise regained'
dat waar twee en drie samen zijn, zijn lichaam levend wordt.
Kuriakè, van de Heer, een kerk, van de opgestane, tégen alle dood in.
Ekklesia, Opgeroepen, als gideons bende uitgeroepen, verzameld,
bijeengesprokkeld, bij elkaar geraapt. In het nú.

We kennen dag noch uur van de voleinding, van de volkomenheid,
van het leven met de kwaliteit van eeuwigheid.

Maar we kennen het nú, dit moment van éénheid,
van deelzaamheid, van verzoening, van vrede-groet,
van gedeeld leven, graan dat wordt uitgezaaid.

Dit moment ís zo eeuwigheid.

Hier zijn leerlingen die de stenen van de tempel hebben zien vallen,
die hun Heer hebben zien martelsterven aan het kruis,
hier zijn die leerlingen die weer zijn Naam uitspreken.

En daarmee in Zijn Naam durven verlangen naar hersteld verband, verzoening,
naar volkomen onschuld, naar een schuldeloosheid
waarin zij nooit zijn weggelopen voor de waarheid.

Waarin zij nooit hebben weggekeken en te lauw zijn gebleken.

Waarin zij nooit de voorbede hebben overgeslagen.

Die – in Zijn Naam - durven denken ooit bevrijd te zijn
uit de strikken van de consumptiemaatschappij,
uit het weefsel van de machten.

En dan – in Zijn gedachtenis – hun gebrokenheid kennen,
het eigen tekort dat aanzet tot verantwoordelijkheid,
de schuld die aanzet tot verandering.

Leerlingen die door dit alles eerst weten:

in deze geborgenheid, in deze heilige kring van onheiligen
ben ik geen tragische figuur, maar ben ik eerst in liefde gezien
en gedragen door de Geest van bemoediging.

En zo kunnen zij dankzeggen. Lofzingen. Tégen de klippen op.

In Brood en Wijn zien wij de tekenen van een bijeengebrachte wereld,
verzameld en geheeld.

'Doet dit tot mijn gedachtenis',

dat hoef je tegen ons geen tweemaal te zeggen.

Hij wil gedácht zijn, gevierd, gedáán.

Zijn aanwezigheid, zijn leven, zijn weg, zijn waarheid, wil gedacht zijn, gevierd, gedáán.

Wil geleefd zijn. Leerlingen zijn wij, getuigen van dat voorbeeldig leven.

Hij gaat, wij volgen.

Hij genas, wij genezen.

Hij bevrijdde, wij bevrijden.

Het paradijs is waar zo zijn naam klinkt.

Het paradijs, zijn bekwame huis met vele woningen.

Schuilgevende woning, geborgen kracht, tegen het onheil in.

Dat het zo mag zijn.

ds. Paul van der Harst

[paulvanderharst@planet.nl]